

sum ein gyltan møguleika at gera vart við meg. So eg valdi at leggja smædni og afturhald til viks eina løtu og setti teimum hópin av spurningum viðvíkjandi teirra virkisøkjum. Eins og øll hini fekk eg møguleikan at presentera meg í einari stuttari videoupptøku og geva teimum mítt CV. Eg fall serliga í prát við tann, sum hevur ábyrgdina av offshore seismikk-virkseminum og kom at hava eitt ávíst samskipti við hann til eg árið eftir, í 2010, aftur varð góðkendur at leggja granskingarúrslit fram á árligu ráðstevnuni hjá SEG, sum hesaferð varð hildin í Denver, Colorado. Ta ferðina komu tvey umboð fyrri Ion Geophysical at lurta eftir framløguni hjá mær, og tað varð uttan iva ein týðandi lutur í, at eg í dag havi fingið starv hjá fyrirkunni. Ion Geophysical leggur sera stóran dent á nýskapen (innovation), og fyrirkunni brúkar stóran upphæddir til gransking og menning.

Eitt øðiliga stórt tal av umsøkjendum var til hetta starvið – ella størvini, tí talan er um nøkur størv, sum eru blivin sett. Men bara umleið 1 prosent av teimum, sum søktu, finga starvið; hetta vóru "the top rated applicants", sum tey rópa tað. Hilmar sigur seg

vera ovfarnan av, at hann skuldi vera uppi í hesum eina prosentinum. – Um eg hevði vitað frammanundan, at eg kom at vera í kapping við eitt so stórt tal av umsøkjendum, so hevði eg neyvan havt søkt yvirhøvur leggur hann aftrat.

Í løtuni er Hilmar til upplæring hjá Ion Geophysical í høvuðssætinum í Houston saman við 6 øðrum - 3 amerikanarum, 2 onglendingum og einum fraklendingi. Um knappar 2 mánaðir fara tey at sigla við einum spildurnýggjum nýmótans seismikkskipi. Arbeidsmynstrið við seismikkskipinum er 5 vikur úti og 5 vikur heima, og hetta hevur stóran týdning fyrri Hilmar, tí so kann hann framvegis vera búgvandi í Føroyum saman við konuni og børnunum. Í øllum førum inntil onnur avgerð verður tikin.

Hilmar dylur ikki fyrri, at hann er ómetaliga takksamur fyrri tíðina á Fróðskaparsetrinum. – Utan Fróðskaparsetrið og professaran Jim Brown hevði eg neyvan verið í hesum starvinum í dag. Eg eri eisini bilsin av at uppliva, hvussu nógv av tí eg havi lært á Setrinum, eg ítøkiliga havi brúk fyrri í arbeiðinum.

jan@sosialurin.fo

Stóran týdning at útbúgva fólk til vinnulívið

ÚTBÚGVING – Tað hevur stóran týdning, at vit í Føroyum eru við til at útbúgva fólk til vinnulívið. Hetta ger seg eisini galdandi fyrri oljuvinnulívið. Tað er týdningarmikið m.a. at menna ein vitanardepil á Fróðskaparsetrinum, ið kann menna hægri førleikar til eitt nú oljuvinnuna heldur Hans Pauli Joensen, leiðari á Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum

Jan Müller

Hans Pauli Joensen, leiðari á Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum er sera fegin um, at tey har kunnu verða við til at útbúgva føroyingar til arbeiði uttan fyrri Føroyar og vónandi ein dag venda heim aftur. Hann fegnast um, at Hilmar Simonsen, sum hevur víðariútbúgvið seg á Setrinum, nú hevur fingið starv í amerikanskari fyrirkunni, ið veitir tænastur til oljufeløgini.

Hann visir á, at tað á Náttúruvísindadeildini verða bjóðaðar útbúgvingar, ið m.a. kunnu brúkast í oljuvinnuni. Í seinnu helvt av 1990-unum varð sett á stovn ein bachelorútbúgving í kolvetnisverkfrøði (ofta eisini nevnd oljuverkfrøði). Hendan útbúgvingin legði m.a. dent á boring eftir olju og gassi, eins og fortreytir fyrri, at olja og gass kundu finnast í og útvinnast úr undirgrundini. Ein samstarvsavtala um útbúgvingina varð gjørd við Høgskolen í Stavanger (nú Universitetet í Stavanger).

Tey, sum tóku hesa útbúgvingina, hildu fram at lesa til master stig á universitetum í Bretlandi, Danmark og Noregi, og tey flestu eru í starvi innan oljuvinnuna kring heimin. Síðan 2008 er bjóðað út ein bachelorútbúgving í Jarð- og havfrøði, har studentarnir kunnu velja at leggja dent á jarðalísfrøði og leiting eftir ráevnum, ella dent á havfrøði og umhvørvisfrøði. Nøkur av evnunum eru tey somu sum í útbúgvingini til kolvetnisverkfrøðing.

Hans Pauli Joensen, leiðari á Náttúruvísindadeildini á Setrinum: – Vit eiga at vera upp á forkant, soleiðis at vit kunnu hava útbúgvið fólk tøk, tá oljuvinnan kemur í gongd her

Mynd: Jens Kristian Vang

PhD-útbúgvingar vórðu eisini settar í gongd við atlit at oljuvinnuni. Í 2011 verða tveir studentar lidnir við PhD-útbúgving við denti á kanningar við seismikki. Hesir báðir hava longu fingið arbeiði í altjóða oljuvinnuni.

Stuðul frá oljuvinnu

Vit spurdu Hans Paula, hvønn týdning tað hevur havt, at oljufeløg hava stuðlað uppundir útbúgving og gransking á Setrinum gjøgnum árin.

– Tá avgerð í 1990-unum varð tikin um at bjóða bachelor og PhD-útbúgving við atlit at oljuvinnuni

varð tað ein avgerandi fortreyt, at oljufeløg vildu veita figgarligan stuðul. Hetta var burtur av teimum pengum, ið feløgini høvdu bundið seg til at lata sum førleikapengar. Stuðul frá oljufeløgnum hevur eisini eftirfylgjandi havt alstóran týdning fyrri menning av gransking og útbúgving á Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum.

– Hvønn týdning sær tú í, at vit sjálvi útbúgva fólk til at arbeiða í eini framtíðar føroyskari oljuvinnu

– Eg haldi tað hevur stóran týdning, at vit í Føroyum eru við til at útbúgva fólk til

vinnulívið. Hetta ger seg eisini galdandi fyrri oljuvinnulívið. Tað er týdningarmikið m.a. at menna ein vitanardepil á Fróðskaparsetrinum, ið kann menna hægri førleikar til oljuvinnuna. Onkur vil kanska siga, at vit hava verið í so tíðliga úti, tí framvegis er eingin oljuvinna komin í gongd í Føroyum. Mín fatan er hinvegin, at vit heldur eiga at vera upp á forkant, soleiðis at vit kunnu hava útbúgvið fólk tøk, tá oljuvinnan kemur í gongd her. Sum nevnt eru flestu, ið hava tikið útbúgving hjá okkum, í starvi innan oljuvinnuna aðra staðni.

Hetta er jú eitt vælkent fyrbrigdi, at vit í Føroyum eisini útbúgva fólk til altjóða vinnu. Her hugsar eg serliga um útbúgvingarnar til skipsførara og maskinmeistarar, har ein stórir partur er í starvi hjá útlenskum reiðarum.

– Er Setrið eitt gott útbúgvingarstað í so máta og hvat siga hagtølini?

– Vit hava ikki hagtøl. Eg haldi kortini, at tað kann sigast at vera eitt gott stað, tí allir studentar hava havt góðar møguleikar fyrri at byggja oman á sína bachelorútbúgving frá Setrinum á útlenskum universitetum, og teir hava fingið starv í m.a. altjóða oljuvinnuni.

Hans Pauli Joensen visir annars á, Náttúruvísindadeildin hevur tvær aðrar bachelor útbúgvingar, ið ivaleyst eisini kunnu verða grundarlag fyrri størvum í oljuvinnuni. Onnur er ein útbúgving í KT-verkfrøði og hin ein útbúgving í lívfrøði.

jan@sosialurin.fo